

K čemu je co na kameře

62 Proč je užitečné dokonale znát parametry a možnosti videokamery



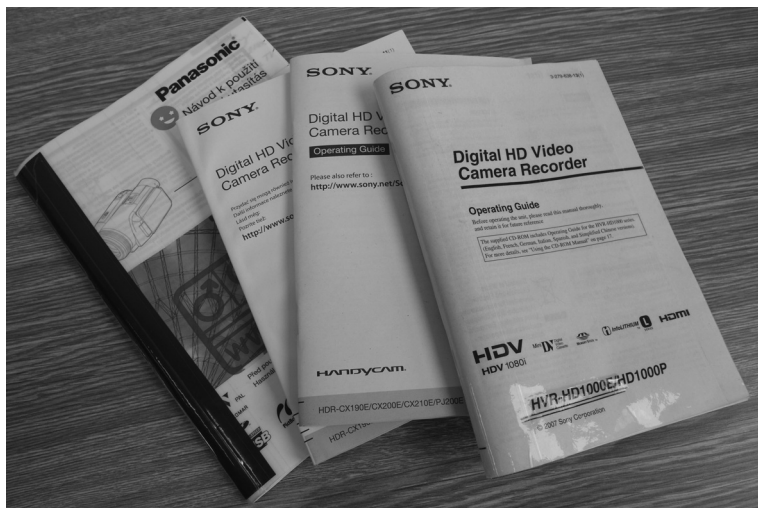
Musím přiznat, že pokud chceme točit pouze nenáročné záběry ze svého okolí, automatika obvykle nezklame. Parametry jsou nastaveny na průměrné hodnoty, kameraman se na ně může celkem spolehnout a už se nemusí o nic dalšího starat. Pokud se však chystáte natáčet náročnější rodinné snímky, videoklipy, dokumenty, reportáže, cestopisy, animované či hrané filmy, je nutný nejen dobrý nápad, ale i výborná technická kvalita obrazu i zvuku. Často stačí jen trochu víc pochopit, co která konkrétní funkce umožňuje navíc. Díky současným technickým možnostem i u levnějších amatérských videokamer pak můžete být v tomto směru za prvotřídní profesionály.

63 Je možné podle jednoho návodu ovládat kamery různých značek i typů?



Tvrdím, že to je podobné jako s auty. Když máte řidičák, můžete jezdit v různých vozech, kde jsou jen drobné rozdíly. Brzdu, plyn, spojku a volant má většina automobilů. Podobně je tomu u většiny digitálních přístrojů. Problém je v tom, že když neznáte konkrétní typ kamery naprosto dokonale, využijete jen její hlavní funkce, protože obvykle nevíte o dalších možnostech, které nabízí.

Jednu věc však mohu potvrdit i ze své praxe: odlišní výrobci i různé modely kamer jedné značky mají často zcela jinak umístěné ovládání (manuální clona, manuální ostření, vyvážení bílé, vstup a výstup do a z jednotlivých režimů apod.). A samozřejmě dle zákona schválnosti se stává, že když natáčíte s cizí nebo novou kamerou, nejlépe v tzv. časové tísní při neopakovatelných záběrech, kamera se díky náhodnému přehmátnutí při obsluze uvede do naprosto neobvyklého režimu. Začne trucovat a tvrdošijně vám vnucuje funkce, které v tu chvíli vůbec nepotřebujete. To pak propotíte nejen vlastní košili... Proto zdůrazňuji: vždy se alespoň zběžně s danou kamerou seznámte a vyzkoušejte její ovládání, než vyrazíte točit a tvořit. Také jsem byl občas za přezíravého frajera, který všechno ví a umí. Stačí nahodit kameru na rameno a jít na věc. Pravidelně se mi to pak hodně nevyplatilo!



Obrázek 23: Podrobné manuály (návod) k jednotlivým přístrojům jsou pro rychlou a bezchybnou obsluhu důležité. Jenže, chce se vám je číst a studovat? Já se k tomu donutím, až když s něčím opravdu „nehnu“

64 Proč je důležité mít na kameře kvalitní objektiv



Objektiv je vstupní branou pro světelné paprsky (vlnění). Hodně záleží na tom, aby byl dostatečně světlý a kvalitní. Vyhýbejte se kamerám s objektivem velikosti špendlíkové hlavičky, objektivům s plastovými čočkami apod. Výrazně omezují světelnost, záběr dostatečně neprokreslí, ořežou barevnou škálu, záběry do jisté míry znehodnotí. Pokud budete výsledné snímky pouze sdílet se svými přáteli na internetu, budiž. Pokud však máte cíle a ambice vážnější a navíc si chcete plně vychutnat téměř dokonalou obrazovou kvalitu, kterou současná technika nabízí a umožňuje, kvalitní objektiv je důležitou součástí videokamery.

65 Kam se poděly kamery s výměnnými objektivy



Pamětníci si jistě vzpomenou, že před několika desítkami měly dražší amatérské kamery dva – tři objektivy, které se kruhovým pootáčením mohly měnit. Zcela názorné to bylo i u prababiček studiových televizních kamer. Jeden objektiv byl základní, druhý teleobjektiv a třetí objektiv širokouhlý. S tímto trojlístkem jste mohli natočit většinu situací, které se před kamerou vyskytly. Později objektivy s různou ohniskovou vzdáleností nahradil tzv. zoom (transfokátor) – tedy objektiv s proměnlivou ohniskovou vzdáleností (mnoho různých objektivů v jednom). Svým způsobem to je pohodlné, jenže současně tahle objektivová revoluce přináší mnoho nešvarů. Zejména nezkušené začínající kameramany svádí zoom k neustálému přibližování objektu a oddalování a přibližování až do úplného vyčerpání diváka. Tím, že při natáčení stále „zoomujete“, máte pocit, že rozhýbáte i leklou rybu. Jenže tak tomu není (viz dále otázky a odpovědi při probírání výrazových prostředků a tzv. filmové řeči).

66 Proč potřebujeme při natáčení více objektivů



Uprímně (a kacířsky) řečeno: zcela nutně je nepotřebujeme! Existují kamery (i fotoaparáty) s jedním základním objektivem. Obvykle je to tzv. padesátka. Tedy objektiv s ohniskovou vzdáleností 50 mm, který se nejvíce blíží parametrům lidského zraku. Padesátka snímá realitu zhruba tak, jak ji vidíme ve skutečnosti my sami. Právě proto se nám záběry pořízené „padesátkou“ zdají zcela přirozené. Skutečnost nezkrslují, nedeformují, ani nijak výrazně nemění. Pokud chcete natáčet zblízka, musíte poponést kameru i s tímto základním objektivem co nejbližší (co nám dovolí konkrétní minimální zaostření). Pokud chcete nasnímat velký celek (například hrad na vršku mohutné skály), musíte i s kamerou notně poodstoupit. Přesto to jde a výsledky jsou dobré.

67 Co to je tzv. fix fokus



Je to nejjednodušší objektiv s pevně nastaveným zaostřením. Například od metru a půl do nekonečna. Pokud jsou dobré světelné podmínky a objektiv je dostatečně zacloněn, kupodivu výsledky jsou poměrně dobré. Pokud si však zvyknete pracovat s kvalitnějšími objektivy, kde lze ovládat i přesné zaostření na konkrétní část obrazu, raději nechte podobné hračky dětem. Je sice s podivem, kolik uživatelů se spokojí i s velmi nekvalitními a lacinými přístroji. Není to však škoda času, energie i neopakovatelných záběrů?

68 Co umí navíc širokoúhlý objektiv



Oproti základnímu objektivu má širokoúhlý objektiv mnohem širší úhel záběru (pohledu). Ze stejného místa obsáhne a zachytí mnohem větší prostor. Širokoúhlý objektiv bývá v rozmezí ohniskové vzdálenosti zhruba od 18 mm do 35 mm. Snímanou scénu výrazně rozšiřuje, ale současně mírně deformuje. Má však nesporné výhody: obvykle dostatečnou světelnost, dokonalé zaostření v plně šíři záběru a tím i skvělou hloubku ostrosti se skvěle prokresleným obrazem. Navíc jako diváci máme při záběrech s tímto objektivem dojem, že jsme se ocitli uprostřed dění. Je vhodný při natáčení rodinných událostí (oslav, svatby) či reportáží. Nemusíme mít jako kameramani od snímané scény patřičný odstup a lze s ním točit obrazně řečeno přímo od stolu mezi rodinou či kamarády.



Obrázek 24: Speciální širokoúhlý objektiv na konkrétní model videokamery je poměrně drahou záležitostí. Jeho možnosti však stojí za pozornost

69 K čemu je vhodný teleobjektiv



Teleobjektiv má dlouhou ohniskovou vzdálenost, který dokáže konkrétní objekt výrazně přiblížit. Také se mu někdy říká „dlouhé sklo“. Svým způsobem funguje jako dalekohled. Teleobjektiv s dlouhou ohniskovou vzdáleností zhruba v rozmezí 100 mm do 400 mm i více zachytí pouze úzký výřez prostoru. Například detail kostelních hodin apod. Má ale i své nevýhody, které je nutné respektovat. Mívá menší světelnost, malou hloubku ostrosti a pokud ho používáme, kamera musí být zcela v klidu (nejlépe na stativu). Pokud něco výrazně opticky přiblížíme, hrozí rozklepání záběru. Úplným nešvarem je natáčet teleobjektivem (zoom na nejdlejší ohniskovou vzdálenost) z ruky. Relativně klidný záběr pak neudělá ani rozvázný Bůh!

70 Co to je zoom



Zoom (transfokátor) umožňuje plynule měnit soustavu čoček a díky tomu poskytuje možnost vidět svět (natáčet záběry) z různých měnitelných úhlů pohledu. Jinak řečeno: zoom je objektiv s proměnlivou ohniskovou vzdáleností. Je pochopitelně dražší a složitější než jednoduchý objektiv. Zahrnuje v sobě ale celou škálu „různých objektivů“ od širokoúhlého přes základní až po teleobjektiv. Zoomy mají různý rozsah; v současnosti se jimi osazují i ty nejjednodušší přístroje (videokamery i fotoaparáty). Začínající filmaře však svádějí i na jeden rozšířený nešvar: neustálé přibližování a oddalování natáčeného záběru. Pokud to je funkční, budiž. Ve většině případů to ale je zbytečný „pohyb v obraze“, který diváka rozptyluje a odvádí jeho pozornost.

Pokud si však na možnosti transfokátoru zvyknete, můžete mnohem lépe využívat všech možností, které poskytuje. Kamera se nemusí neustále přenášet blíž či dál, ale stačí páčkou či „kolébkou“ na těle kamery daný záběr přitáhnout, nebo oddálit. Zoom však není to samé co jízda (fyzické přemístění) kamery.



Obrázek 25: Štáb malé regionální televizní stanice. Často stačí kameraman a redaktor s mikrofonem. Na kvalitní a spolehlivé technice se ale příliš šetřit nedá

71 Co znamenají základní údaje na objektivu



Obvykle se uvádějí dvě hodnoty: světelnost a ohnisková vzdálenost (úhel snímání) objektivu (zoomu). Například 1,8 / 4 – 48. Největší (nejotevřenější) clona je v tomto případě 1,8. Údaje 4 – 48 platí v přepočtu na konkrétní velikost snímacího čipu. V tomto případě nám údaj příliš neřekne, proto se výrobci vrátili k jeho obvyklému „přepočítání“, jaké by měl objektiv s parametry na klasický 35mm film (kinofilm). V tomto případě 45 – 540mm. Z tohoto údaje pak vyplývá, že na kameře je zhruba základní objektiv až poměrně výkonný teleobjektiv (tzv. dlouhé sklo), kterým si můžete řadu záběrů „přitáhnout“. Aby to však nebylo tak jednoduché, jsou zde ještě další parametry, které je nutné brát v úvahu.

72 Ovlivňuje rozsah objektivu i zvolený formát obrazu?



Svým způsobem ano, ale pouze minimálně. Konkrétně uvedený příklad zoomu 45 – 540 platí pro klasický obrazový formát 4:3. Pokud si v této kameře zvolíme snímání na širokoúhlý formát 16:9, parametry zoomu se mírně změní; konkrétně na ohniskovou vzdálenost v rozmezí 44,9 – 539mm. Rozdíl je však téměř zanedbatelný.

73 Používají se při práci se zoomem pouze obě krajní hodnoty?



V praxi to tak většinou bývá. Mnoho amatérů používá pouze krajní hodnoty: buď co největší oddálení objektivu od snímaného objektu (širokoúhlý záběr), nebo co největší přiblížení (tzv. „dlouhé sklo“ – teleobjektiv). Pokud však máme na kameře zoom (a ten bývá na většině modelů), můžeme používat jakýkoliv úhel snímání (ohniskovou vzdálenost) v daných mezích. Na to se často zapomíná. Hlavně se nedejte odradit poněkud suchopárným výkladem. Pokud používáte konkrétní typ kamery, sami si rozsah zoomu vyzkoušejte a používejte podle potřeby.

Přesto se domnívám, že trocha teorie je důležitá, abychom pochopili a ujasnili si, co výrobce u jednotlivých modelů videokamer nabízí. Pořád však platí: využívejte plně možnosti zoomu, protože pomáhá jednoduše zvolit vhodný záběr (ohniskovou vzdálenost). Neustále však natáčenou scénu nepřibližujte a neoddalujte stále dokola. Pro úplného začátečníka nebo majitele nové videokamery je tato možnost velmi svádívá. Následně ale bude trpět divák, pokud nájezd (přiblížení) – odjezd (oddálení) prostřednictvím transfokátoru nemá svoji logiku a opodstatnění (viz filmová řeč), pouze se bezradnému kameramanovi zdá „zajímavý a dynamický“. To je však hodně špatně!

74 Čím se dá ovlivnit rychlost zoomování



U videokamer k tomu slouží tzv. kolébkový ovladač. Páčka nebo obdélníkové tlačítko, které má dvě krajní polohy. W – nejširší úhel záběru a T – největší přiblížení, které konkrétní objektiv umožňuje. Samozřejmě se používají i všechny mezipolohy mezi W a T. Pokud v konkrétním záběru plynule „přijíždíme“ na zvolený objekt, nebo opticky „odjíždíme“ od natáčené scény, je rychlost zoomování u levnějších modelů videokamer

obvykle předem nastavená. U dražších modelů ji zde ovlivnit větším či mírnějším stiskem kolébkového spínače. U některých modelů jsou k dispozici i různé rychlosti, které si můžeme před natáčením zvolit.

75 Proč je dobré zcela ignorovat tzv. digitální zoom



Už jsem se mnohokrát zmínil, že obchodníci často nabízejí i „skvělé technické novinky“, které jsou ale v praxi téměř nepoužitelné. Například tzv. digitální zoom. Zvětšuje a „přibližuje“ nikoliv optickou cestou, ale elektronicky. Čím větší digitální zvětšení, tím více se obraz přeformátuje a „rozkostičkuje“. Mnohdy až k úplné nečitelnosti. Když se s ním setkáte, zcela ho ignorujte, pokud zrovna nechcete točit nějaký obrazový experiment. Jinak je zcela k (pouze slušné vychování mi brání napsat konkrétní peprné slůvko).

76 Co to je clona



Clona je název mechanismu, který nastavuje velikost vstupního otvoru v objektivu pro vstup světelných paprsků. Jinak napsáno: clona přímo ovlivňuje, jak velká „dávka světla“ pronikne skrz objektiv do kamery (fotoaparátu) na film či obrazový snímač. Občas se však tento termín používá i pro clonové číslo.

77 Co znamená pojem clonové číslo



Je to číselná hodnota („f“), která označuje velikost vstupního otvoru pro dopadající světlo. A aby to opět nebylo příliš jednoduché na pochopení, největší vstupní otvor (plně otevřená clona na objektivu) je označen nejmenším číslem z dané stupnice. Například 2,8. Zatímco maximální zaclonění (nejmenší možný propustný otvor) je značen číslem nejvyšším. Například 22.

78 Jak ovlivňuje clonové číslo kvalitu záběru



Je zde logická souvislost: čím je clonové číslo vyšší (clona s malým otvorem), tím víc se zvětšuje hloubka ostrosti (rozsah zaostření v určitém pásmu). Když natáčíte za jasného dne s vyšší clonou, obraz je prokreslený a čitelný v celém rozsahu. Pokud točíte za šera nebo například v divadle, kamera musí nastavit co nejnižší clonu (maximálně otevřený objektiv). Ač se to zdá nelogické, v takovém případě je zaostřeno pouze na úzkou vzdálenost a vše před ní i za ní je rozostřené.

79 Proč je dobré mít co nejvíce světelný (propustný) objektiv



V předcházející odpovědi jsme psali, že čím vyšší „clona“, tím víc je zaostřen (prokreslen) daný záběr. Naopak co nejvíce světelný (propustný) objektiv je potřebný pro natáčení (fotografování) za horších světelných podmínek či v šeru. Hloubka ostrosti je sice malá (například když točíme bez přisvětlení divadelní představení apod.), ale záběr je relativně dobrý. Pokud máme u kamery miniaturní objektiv s malou světelností, jsme tím při natáčení výrazně omezeni. Současné videokamery sice používají různé figle, jak záběr i za zhoršených světelných podmínek vylepšit a obrazově „našlehat“. Skutečná

kvalita je však výrazně mnohem nižší, než když si při podobných záběrech přisvítíte. Lustrem, lampičkou nebo externím reflektorkem na kameře.



Obrázek 26: Kvalitní objektiv je při výběru videokamery rozhodujícím parametrem. Nespoléhejte na plastové čočky o velikosti špendlíkové hlavičky. V tomto směru obchodníci hodně mlží a lžou, pokud tvrdí, že podobný „objektiv“ je plně srovnatelný s drahými značkovými objektivy

80 K čemu je dobrá manuální clona



pokročilý

Automatika „zprůměrnuje“ dané hodnoty a podle nich upraví clonu a případně rychlost závěrky. Když však například „přejíždíme“ kamerou (panorama) v místnosti přes zeď s okny, záběr se světelně „rozhodí“. Při snímání zdí se „rozsvítí“, proti oknu ztmavne. Je to značně rušivé. V podobných případech nastavte clonu ručně (manuálně) na průměrnou hodnotu (obvykle světelný přechod mezi zdí a oknem). Záběr zůstane světelně stabilní. To je důležité i při jiných záběrech, kdy musíme v daných (nevyrovnaných) světlených podmínkách doslova kouzlit. Ručním (manuálním) nastavením clony (zesvětlením záběru, jeho ztmavením) můžeme soustředit pozornost na konkrétní objekt v záběru, který chceme mít světelně dokonalejší.

Několikrát jsem natáčel s plně automatickou videokamerou, kde se automatika nedala vypnout. Pokud je jasné počasí a světelné podmínky stabilní, žádný problém s tím není. Jakmile se však dostanete do extrémních světelných podmínek (ostré světlo, hluboké stíny), budete z automatiky doslova nešťastní. Neustále dané světelné hodnoty „průmě-

ruje“ a zcela se vytratí světelná atmosféra mnohdy velice zajímavého prostředí. Navíc se záběry „samy“ nepříjemně ztmavují a zesvětlují podle toho, do jaké intenzity osvětlení je právě namířen objektiv kamery.

Pokud chcete natáčet skutečně tvůrčím způsobem a záběry si přizpůsobit dle vlastního uvážení, plně automatickým kamerám bez možnosti přepnutí na manuální clonu či manuální zaostření se raději vyhněte. Přitom stačí tak málo: ve světelně nevyrovnaném prostředí si clonu manuálně (ručně) zablokovat. Hrozí zde pak jen jediná nemilá věc: že při jiném záběru clonu neodoblokujete a další záběry pak máte buď přescvícené (přepálené), nebo naopak tmavé. Ale nebojte, také se mi to už párkrát stalo. Extrémně světelné prostředí jsem si na kameře ručně vyladil, aby byl záběr dokonalý. Pak jsem předpokládal, že mám stále zapnutou automatiku a všechny další záběry byly k ničemu.

81 K čemu je potřebné manuální ostření



pokročilý

Automatické ostření obvykle zaostřuje na střed záběru. Na zaostřený objekt se soustřeďuje divákova pozornost, ale ten není pokaždé uprostřed záběru. Jindy se používá při natáčení tzv. přeastření (například při snímání dvou osob v šikmém pohledu apod.). Zde nám opět automatika nepomůže; kameraman ostří podle potřeby ručně. Manuální zaostření využijeme i při snímání přes sklo, při natáčení v šeru na tmavém pozadí (divadelní představení, koncert), při snímání detailních záběrů apod. Některé videokamery však dokáží zvolený objekt sledovat v celé šíři záběru a průběžně zaostřovat pouze na něj. Například na baletku, která se pohybuje po celé šířce jeviště, nebo na vašeho čtyřnohého miláčka, který běhá po zahradě a honí míček. Tato funkce je docela zajímavá, ale podobný účinek dokážete, když ostříte manuálně. Vyžaduje to však určitou zkušenost, abyste záběr neostřili mimo natáčený objekt. Platí zde zásada jako ve známém pořekadle: Petře, nepřeastří toho vepře!

82 Jakým způsobem se nejlépe zaostří



začátečnický

Samozřejmě pohledem do kamery a pomalým pootáčením prstence na objektivu. Pane autore, nedělejte ze čtenářů pitomce, říkají si možná mnozí z vás. Mám však jednu radu, která vám zaostření usnadní, neboť ani v dokonalém hledáčku či na velkém širokoúhlém LCD displeji u videokamery mnoho podrobností nevidíme. Pokud chcete manuálně zaostřit na nějakou osobu či věc, najedte si zoomem na co největší přiblížení (detail). Ručně zaostřete na výrazný a dominantní prvek, který budete snímat. Dál už můžete nastavit zoom dle původních požadavků (klidně odjet na velký celek), ale v tomto záběru už máte jasně definováno, na co je plně zaostřena vaše pozornost.

83 Co to je hledáček



začátečnický

Ve své klasické podobě to je optický systém, který umožňuje přesně sledovat, zaměřovat a zaostřovat to, co filmujeme. Nyní jsou v zorném poli hledáčku často umístovány i další informace (zvolené parametry, stav akumulátoru, čas do konce kazety, délka natáčeného záběru apod.). Jenže časy se mění a mnoho jednoduchých videokamer už klasický hledáček, do kterého se kameraman dívá jedním okem a vnímá jen to, co se děje před objektivem, nemá. Pokud si myslíte, že to je výhoda, podívejte se na dražší typy kamer

a zejména na kamery profesionální. Většina těchto přístrojů určených do terénu klasický hledáček má a kameramani velice dobře vědí proč. Jste totiž se snímaným záběrem v mnohem užším až intimním kontaktu a můžete se mnohem víc a pozorněji soustředit na to, co natáčíte.



Obrázek 27: Dva typy hledáčků na jedné kameře. Kameraman si může zvolit nevhodnější variantu pro dané natáčení

84 Jaké známe druhy hledáčků



začátečnick

Nejjednodušší je tzv. průhledový hledáček, který pouze orientačně ukazuje, kam je objektiv aparátu zaměřen. U dokonalejších systémů (elektronický hledáček) přesně vidíme, co natáčíme včetně zaostření. Je důležité, aby hledáček byl dostatečně velký a zcela nám zakryl oko. Je to nutné pro přesné soustředění kameramana na konkrétní záběr a na výběr nejdokonalejší a nevhodnější kompozice. K některým modelům kamer lze přikoupit i gumovou očníci, která zabraňuje pronikání nežádoucího světla do hledáčku. Ani já však netočím výhradně s hledáčkem, i když jeho přednosti plně respektuji a využívám.

85 Jaké jsou výhody klasického hledáčku



pokročilý

Klasický hledáček má výhodu, že se můžete plně soustředit na to, co natáčíte. Platí to zejména při extrémních, nebo nedostatečných světelných podmínkách. Při plném slunci například u moře toho na LCD obrazovce příliš nevidíte. Při používání klasického hledáčku má kameraman zpravidla levé oko přivřené a pravým okem sleduje dění před kamerou. Navíc při natáčení zejména z ruky je důležité, aby se videokamera chvěla co nejméně. Když máme hledáček u oka, částečně tím kameru stabilizujeme (ideální je opora v obou rukách s lehkým opřením o hlavu).

86 Co dělat, když nosíme brýle



začátečnick

U většiny kvalitních hledáček je možnost nastavení korekce okuláru. Obvykle to je nenápadné kolečko nebo páčka přímo pod hledáčkem. Často se však na ně zapomíná. Pokud nosíte brýle, je dobré předem vybírat kameru, která nastavení korekce má. Při pohledu do kamery je dobré se plně soustředit na natáčený záběr bez rušivých vlivů, parazitního světla apod.

87 Proč je hledáček u profesionálních kamer zpravidla černobílý



znalec

Má to jednoznačný důvod: na černobílém hledáčku lze mnohem přesněji zaostřit to, co potřebujeme mít ostré. Mnohem lépe také vidíme úroveň kontrastu a expozice.

88 Proč se u většiny novějších videokamer používá LCD obrazovka



pokročilý

Je to svým způsobem pohodlné. Navíc máte možnost se při natáčení rozhlížet a orientovat okolo sebe. I tady však platí něco za něco. LCD monitor (displej) na kameře slouží spíše k orientačnímu zaměření objektivu. Navíc na plném slunci zpravidla „oslepne“ a kameraman v něm nevidí téměř nic. Rovněž velice rychle vybíjí akumulátor či baterie v kameře, protože ke svému provozu potřebuje větší množství energie. Naopak je výhodný v situaci, kdy natočené záběry potřebujete přehrát a ukázat ostatním. Proti LCD obrazovkám nic nemám; v řadě situací jsou dokonce uživatelsky vstřícnější. Zejména, když máte kameru v jiné poloze než ve výšce očí – u země (podhled), ve výšce (nadhled), za chůze, z netradičního úhlu pohledu, když ji vysunete z okénka jedoucího automobilu či malého letadla apod. LCD displej lze totiž obvykle natočit do různých stran. Využívám ho rovněž v případech, kdy se kamera nehýbe a točí se dlouhý statický (stabilní) záběr, například operace oka. Záběr si nastavíte na ideální pozici a pak jen na LCD monitoru kontrolujete, zda je obrazově vše v pořádku.

V praxi se mi osvědčilo používat oba způsoby podle situace. Pokud vám však dochází energie v akumulátoru a vy potřebujete dál natáčet, určitě LCD monitor zaklapněte a spolehněte se na osvědčený hledáček. LCD má totiž mnohem větší nároky na energii (je to vlastně malá televizní obrazovka) a značně vyčerpává kapacitu akumulátoru či baterií zejména v exteriéru při chladném počasí. Určitě jste si už ale povšimli, že většina levnějších digitálních fotoaparátů a malých videokamer žádný hledáček pro oko nemá. Přesto tvrdím: pokud vybíráte fotoaparát či kameru pro náročnější fotografování a natáčení, neměl by klasický hledáček chybět.



Obrázek 28: Malou LCD obrazovku můžete na kameře otáčet do různých úhlů. Uspadněte si tak komponování záběrů z různých poloh videokamery

89 Co se stane, když LCD displej otočíme o 180 stupňů



začátečnick

Záběr na monitoru se obrazově překlopí (převrátí), takže můžeme natáčet sami sebe a záběr si snadno kontrolujeme na otočeném LCD monitoru. Lze to využít i při záběrech, kdy například upravujeme kompozici před objektivem. Přímo v reálném čase vidíme, jak bude výsledný záběr vypadat, aniž bychom neustále pobíhali okolo kamery. Nebo když snímáme předlohy, fotografie nebo natáčíme animovaný snímek.



Obrázek 29: Některé LCD obrazovky lze otočit o 180 stupňů. Automaticky se obrátí i obraz, takže kameraman může sledovat záběr přímo před kamerou